

Jouni Lind/pra

14.4.2014

Ulkoasiainministeriö
TUO-20@formin.fi
sara.ohls@formin.fi

Lausuntopyyntönnö HEL7M0564-2, 18.3.2014

EU:n komission tiedonanto ja ehdotus asetukseksi tiettyjen konfliktialueilta peräisin olevien metallien ja malmien tuojien omaehtoisesta vastuullisuusjärjestelmästä

Toteutusvaihtoehdot

EU:n asetusluonnoksessa esitellään kuusi mallia vastuullisuusjärjestelmän luomiseksi konfliktialueilta peräisin oleville metalleille (tantaali, kulta, volframi ja tina). Komissio esittää vaihtoehdon kolme käyttöönottoa. Tämä vaihtoehto perustuu vapaaehtoisuuteen, mutta sen pohjana on oletus, että markkinat odottavat vastuullisten toimijoiden luovan hallintamekanismin raaka-aineiden alkuperän seuraamiseksi. Tiedot vastuullisista toimijoista myös julkaistaisiin.

Teknologioteollisuus pitää asetusluonnoksessa esitettyä vapaaehtoisuuteen perustuvaa mallia parhaana. Suomalaiset yritykset eivät tietävästi tuo ko. metalleja raaka-ainemuodossa. Kuitenkin järjestelmää on syytä tarkastella myös siinä valossa, että mekanismeja laajennettaisiin koskemaan myös muita metalleja.

Soveltamisala

Soveltamisala on asetusesityksessä rajattu neljään metalliin ja niiden malmeihin EU:n alueelle tuotuna raaka-aineina. Ajatuksena on sulattamoiden ja jalostamoiden asettaminen kontrollin avainpisteeksi. Tämä on kannatettava lähtökohta. Näin vältetään todistamisvelvoite valmiiden komponenttien ja tuotteiden osalta, mikä olisi paljon vaikeampaa ja aiheuttaisi merkittävän byrokratian lisääntymisen.

EU:n olisi aloitettava USA:n kanssa neuvottelu tavoitteena, että EU:n alueella sovellettava menettely kelpaisi todisteeksi EU:n alueella toimivien yritysten vastuullisuudesta. Yritysten näkökulmasta pitäisi välttää tilanne, jossa eri markkinoilla vaaditaan erilaisia todistuksia ja todistamista vastuullisuudesta.

Soveltamisalueen rajaukseen liittyy kysymys, tarkoitetaanko tuonnilla vain sulattamoiden ja jalostamoiden harjoittamaan tuontia. Tälle on artiklassa 8 on määritelty julkisuusperiaatteet. Liite 1 määrittelee soveltamisalan tuoteluokat. Liitteen pyrkimyksenä lienee, että luokat sisältävät vain ko. metallit raaka-aineina. Eräät luokat saattavat kuitenkin sisältää tuotteita, joita pienetkin toimijat yleisesti käyttävät tuotannossaan ja joiden sisällyttäminen asetuksen soveltamisalaan laajentaisi soveltamisalan yritysjoukkoa huomattavasti. Tällainen tuote on esimerkiksi tinalanka juotoksissa, joka on lopputuotteen kaltainen tuote.

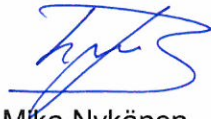
Tuoteluokkien sisällöt tulisi vielä tarkistaa. Asetuksessa tulisi tehdä määrittelyt niin, että tarkastelu rajautuu koskemaan ainoastaan sulattamoja ja jalostamoja. Tuoteluokan lisäksi soveltamisalaa voi rajata määrittelemällä selkeästi, mitä tarkoitetaan tuojalla. Pieniä toimijoita, jotka käyttävät jalostettuja metalleja tai metallituotteita omassa tuotteis- saan, ei pidä asettaa samanlaisen vastuullisuusjärjestelmän velvoitteen piiriin. Muutoin- kin asetukseen pitäisi kirjoittaa selkeästi auki, että säädös ei koske laitevalmistajia, joi- den valmiissa tuotteissa saattaa metalleja olla.

Jos riskinä on, että liite 1:n tuoteluokkiin kuuluu muutakin kuin sulattamoiden ja jalosta- moiden raaka-aineita, mitä velvoite merkitsisi pienelle maahantuojalle? Hallintomeka- nismien kriteereissä edellytetään auditointia ja raportointia joka vuosi. Jäljitettävyyssjärjes- telmässä vaaditaan tietoja louhintamääristä ja -päivistä. Pienille toimijoille mekanismin tulisi olla yksinkertaisempi tai ne tulisi rajata muutoin velvoitteen ulkopuolelle.

Määritelmä konfliktialueesta saattaa myös olla yritykselle vaikea asia. Elinkeinoelämän näkökulmasta alueiden määrittelyt ja toimintaohjeet tulisi olla selkeitä ja laadittuna julki- sen vallan toimesta.

Jos yritys ottaa käyttöönsä vastuullisuusjärjestelmän, asetuksen tulisi antaa monikansal- lisille yrityksille mahdollisuus raportointiin ja velvoitteiden täyttämiseen yhdessä maassa. Metalliteollisuuden isoissa yrityksessä tyypillisesti tehdään prosessin eri vaiheita eri maissa eikä ole järkevää, että saman raaka-aineen joka vaihe raportoitaisiin erikseen.

TEKNOLOGIATEOLLISUUS RY

Mika Nykänen
Johtaja